

Welcome to the UK

ሕግታትን ሂውትን ዓዲ እንግሊዝ



አብ ዓዲ እንግሊዝ ፖሊስ ንሰባት ውሕስነት ክህቡን፤ መሰላቶም ክሕለውን ከምኡውን ንሕጊ ንምክባርን ኢሎም እዮም ቆዩሞም ። አብ ዓዲ እንግሊዝ ሕጊ ምክባር ብጣዕሚ ኢድላይ እዩ። ከምኡ ከአ ነፍሲ-ወከፍ ሰብ ሕጊ ናይ ምክባር ግዴታ ኣለዎ። ሕጊ ምጥሓስ ሳዕቢናት ኣለዎ። እሱ ድማ ወይ ናይ ገንዘብ መቅጻዕቲ ወይ ከአ ናብ እስርቤት ክትከይድ ትኽእል ። ብተወሳኺ ንመጻኢ ኣብ ናይ ዜግነት ምሕትት ተጽዕኖ ክሕድር ይኽእል እዩ።

ፖሊስ ንሕጊ ክኸበር ሓላፍነት ኣለዎም ማለት ወንጀል ንምክልኻል ፤ ሰባት ንሕጊ ንምቕራብ ፤ ጸትታን ሰላምን ምሕላው ከምኡውን ሕብረተሰብ ናይ ምሕላውን ምርጫኻን ግዴታ ኣለዎም። ንሳቶም ከምኡውን ክሕግዙም ይኽእሉ ብፍላይ ካ ናይ ወንጀል ግዳይ ምስ ትኮኑ ፤ ናይ ወንጀል ፍጻሜ ምስ ትርጉሙ ይኸልእ ኖርማል ሓገዝ ንኡብነት ምስ ትጠፍኡ፤ ሓገዝ ንምርካብ ናብ ፖሊስ ንምቕራብ ምፍራሕ ክህልዎና የብሉን ።

አብ ካልኣት ሃገራት ቅቡል ክኾኑ ዝኽእሉ ሓድሓድ ነገራት ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ተቐባልነት ዘይብሉ ልምድታትን ጠባያትን ነገራትን ክኸውን ስለ ዝኽእል ነዚ ምፍላጥ ከምኡውን ብናይ ዓዲ እንግሊዝ ሕጊ ምንባር ናትካ ሓላፍነት እዩ ። ብተወሳኺ ኣብ ካልኣት ሃገራት ተቐባልነት ዘይብሉ ሓድሓድ ልምድታትን ጠባያትን ነገራትን ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ግን ሕጋዊ ክኮኑ ይኽእሉ እዮም ነዚ ውን ክትፈልጡ ኣሎካ።

አብ ገዛኻ

ንፉዕ ጎረቤት ንሙኻን ኩሉ ጊዜ ምሽት ከምኡውን ንግሆ ጫውጫውታ ናይ ድምጺ ክትቅንስ ክትፍትን ኣሎካ። ከምኡ ውን ፈስታ ምግባር ወይ ከአ ብዙሕ ኣጋይሽ ዝመጹኦ ተኸይኖም ንጎረብቲ ኣቀድሚካ ምፍላጥ ዝበለጸ ስጉምቲ እዩ። መስተ-ወ-ዓሊ ምኡን ውን ከድልየካ/ኪ እዩ። ንኡብነት ማዕደን መስኮትን ናይ ገዛኻ ኩሉ ጊዜ ክትዓጽዎም ኣሎካ። ከምኡ ውን ከም ብሽኽለታታት ናይ ኤልክትሮኒክስ መሳርሒታት ኣብ ውሑስ ቦታ ክቅመጡ ይግባእ። ኣብ ቤትካ ውሽጢ ተላብኻን ምርኣይ እንተደኣ ደሊኩም ብሕጊ መሰረት ናይ ተላብኻን ፍቓድ ላይሰንስ የድልዮም እዩ ዝብል።



እንዳ ጐሓፍ መዓስ ከምትመጽእ ኣየናይ መዓልቲ ኸተውጽኦ ከምዘለካ ኣብ ኣፍ ደገ ክትፈልጥ ኣሎካ ። ካብኡ ሓንጎላ ምስ ትወስድ ድሕሪ ጽንሕ ኢልካ እንደገና ተአተዎ ናብ ካንቮሎኻ ። መብዛሕትኦም ክባቢታት ፍሉይ እንዳ ጐሓፍ ዓይነት (ንኡብነት መሊሱ ናብ ረብሓ ዝወፀል) ብብዓይነቱ ሰናዳቕ ወይ ከአ ናይ ምእከቢ ጓሓፍ ሰናዳቕ ኣለዉን።

አብ ዓዲ እንግሊዝ ነፍሲ-ወከፍ ሰብ ኣከባቢኩም ናይ ምሕላው ሓላፍነት ኣለዎ። እዚ ማለት ጓሓፍ ኣብ ህዝባዊ ቦታታት ወይ ከአ ጎደናታት ውሽጢ ምውጋን ብድሕራኩም ምግዳፍን የብልኩምን፤ ኩሉ ጊዜ እንዳ ጐሓፍ ክትጥቀም ኣሎካ። ጐሓፍ ኣብ ውሽጢ ናይ ጓሓፍ ሰናዳቕ ዘይኮነ ኣብ ወጻኢ ምድርባይን ምስንዳውን ወንጀል ጥፍኣት እዩ፤ እዚ ንማስቲካ፤ ሽጋራ ከምኡ ውን ዘርኢ ይጠቓልል። እዚ ሊተሪጎግ ብእንግሊሽ ይበሃል ከምኡ ብምግባርካ ድማ ንኸትቅጸዎ ተኽእሎ ኣሎ። ብተወሳኺ መንገዲ ወይ ከአ ኣብ ካልኣት ናይ ህዝቢ ቦታታት ጡፍ ምባል ተቐባልነት የብሉን ከምኡ ምስ ትገብር ንኸትቅጸዎ ተኽእሎ ኣሎ።

አብ ዓዲ እንግሊዝ ኣብ ማርቻቢዲ ወይ ሰብ ዝኸደሉ መንገድታት ብሽክለታ ምምራሕ ሕጋዊ ኣይኮነን። ከምኡ ስለ ዝኾነ ነዚ ብምግባርካ ንኸትቅጸዎ ተኽእሎ ኣሎ። ምሽት ብብሽክለታ ኣብ ትገውረሉ መብራህቲ ናይ ቅድሚትን ድሕሪት ልቕን ክህልወኩም ንድሕነትኩም ከምኡውን ንካልኣት ውሕስነት ኣድላይ እዩ።

ተሽከርካርቲ ምዝዋር



አብ ውሽጢ ዓዲ እንግሊዝ ሕጋዊ መንበሪ ፍቓድ ተዘይብልካ DVLA ተባሂሉ ዝጥቕስ ናይ መጋዓዝያ ፍቓድ ዝህብ ትካል ናይ ተሽከርካርቲ ናይ ምዝዋር ፍቓድ ኣይህበካን እዩ። እዚ ማለት leave to remain ፍቓድ ንዘይብሎም ሰባት ኩሉ ይምልከት ። DVLA ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ውሽጢ ብሕጊ ናይ ምምባር ፍቓድ የለውን ኢሎም ንዝሓሰበም ናይ ምዝዋር ፍቓድ ክምጥሉም ይኽእል ። DVLA ፍቓድኩም ምስ ዝሰርዘጉ ንግኹም ኣቀዲሙ ምፍላጥ ግዴታ የብሉን። እዚ ማለት ብፖሊስ ክሳብ ብዘይሕጋዊ ወይ ብዘይ ፍቓድ መኪና ትገዛውር ኣሎካ ኢሉ ጠጠው ዘብለካ ኣይትፈልጥን ኢካ ፓቴንትካ ከም ዝተሰረዘ።

እንድሕር ካብቲ ዝመጽኻሉ ሃገር ዝተዋህበ ምሉእ ፍቓድ ናይ ምዝዋር እንተደኣ ኣለኩም፤ ካብቲ ዝኣተኻል ኣብዚ ዓዲ እንግሊዝ መዓልቲ ኣልዒሉ ክሳብ 12 ወርሒ ኣብዚ ሃገር ውሽጢ ምዝዋር ይካኣል እዩ። መጀመርያ ግን ብ D.V.A.L. ምምርማር ይግብእም ። ካብ 12 ኣዋርሕ ድሕሪ ናይ ዓባይ ብሪጣንያ መዘወሪ ፍቓድ ምርካብ ወይ ምቅያር ግድን እዩ። ናይ ዓባይ ብሪጣንያ መዘወሪ ፍቓድ ቅድሚ ምርካብ፤ ናይ ምምራሕ ፈተነ ምሕላፍ ከምኡውን ትምህርቲ ክትወስድ ግድን እዩ። ኣብ ዓዲ እንግሊዝ መኪና ንኸትመርሕ ልዕሊ 17 ዓመት ሙኻን የድልዮም እዩ ።

አብ ዓዲ እንግሊዝ መኪና ንኸትመርሕ ብቁዕ ናይ ምዝዋር ፍቓድ ክህልወካ ኣለዎ።-

- ናይ ኢንቲራ-ንስ ዋሕስ ምስክር ወረቓት
- ናይ መንገዲ ግብሪ ክህልዎካ ኣለዎ
- መኪናኻ “MOT” ተባሂሉ ዝፍለጥ፤ ዓመታዊ ናይ መንገዲ ውሕስነት ፈተና ምሕላፍ ክህልዎ ኣለዎ ።

ካብ ዓርከኻ ተለቂሕካ መኪና ንምምራሕ ብጣዕሚ ምጥንቓቕ የድልዮካ እዩ፤ ምኽንያቱ ብዘይ ናይ መጋዓዝያ ፍቓድ፤ ናይ ኢንቲራ-ንስ ምስክር ወረቓት፤ ናይ መንገዲ ግብሪ ምዝዋር ወንጀል ስለ ዝኾነ ፖሊስ ብዝኾነ ምኽንያት ናይ ደው ምባል ስልጣን ኣለዎ። እዚ ማለት ወልሓንቲ ጌገ ጌጋ ኣይገበርኩን ዋላ ተበልካ ውን ናግኹም ናይ ደው ምባል መሰል ኣለዎም። ተሽከርካሪ ኣብ ትገውረሉ ጊዜ ብፖሊስ ናይ መጋዓዝያ ፍቓድ፤ ናይ ኢንቲራ-ንስ ምስክር ወረቓት፤ ናይ መንገዲ ግብሪ ምዝዋር ዓመታዊ ናይ መንገዲ ውሕስነት ፈተና “MOT” ምስክር ንኸትርእይ ምሕታት መሰል ኣለዎም። እዚ ኣቶም ሰነዳት ምላኻ ብሓንጎላብ እንተዘየለዉ ኣብ 7 መዓልታት ውሽጢ ናብ መደበር ፖሊስ ክይድካ ክተርእዮም ኣሎካ ። እንድሕር ኣብ 7 መዓልታት ውሽጢ ናብ ፖሊስ መደበር ሰነዳትካ ዘየቅራብካ ካብኡ ናብ ቤት ፍርዲ ክትወሰድን ክትፍረድን ኢካ። ሓደ ሓደ ግዜ ናይ ፖሊስ መኮነን ኢንቲራ-ንስ የብልካን ኢሉ እንተ ሓሲቡ ክሳብ ናይ መኪናኩም ኢንቲራ-ንስ ተምጽእ መኪናኻ ይወስዱ ።

መኪና ንምዝዋር ምስ ወሰንካ ሓደ ሓደ ጥፍኣት ምኻኑ ምፍላጥ የድልካ እዩ ንሶም ድማ፡-

- ንተፈላለዩ መንገድታት ተባሂሉ ዝተወሰነ ናይ ፍጥነት ገደብ ንሳዕሊ ምስ ትመርሑ። ኣብዚ ዓዲ እንግሊዝ ናይ ፍጥነት ገደባት ብሰዓት/ማይል እዮም ዝቆጸሩ ብኪሎሜትር/ሳዓት ኣይኮኑን ።
- ብኣልኮላዊ መስተ ወይ ሓሽሽ ተሳዒርካ ናብ ናይ ህዝቢ መንገዲ ወይ ከአ መጋዓዝያ ተሽከርካርቲ ሒዝካ ምስ ትኣቲ ብሓላፍነት ይተሓዙ ።
- ኣብትገውረሉ ጊዜ ሞባይልኩም ክጥቀም ክለኻ ።
- ንእሽተይ ቆልዓ እንተደኣ ኣሎ ኣብ መኪናኩም ውሽጢ ሽጋራ ምትካኻ።
- ዝኾነ ተጓዓዛይ ናይ ርእሱ ሰድያ ክህልዎ ኣለዎ። ከምኡ ውን ቁልፊ ናይ ሰድያ ክጥቅ ኣለዎ።
- ዘዋሪ መኪና ዕድሜኡም ካብ 14 ዓመት ትሕቲ ዝኾኑ ህጻውንቲ ኩሉ ናይ ውሕስነት ቁልፊ፤ ናይ መኪና መንበር ምህላው ክፈልጥ ሓላፍነት ኣለዎ ።

አብ ዓዲ እንግሊዝ ምስራሕ

አብ ዓዲ እንግሊዝ ከሳብ leave to remain ወረቀት ትዋሃብ ምስራሕ ኣይፍቀድን። ናይ ዑቅባ ሕቶኩም ውሳኔ ንምርካብ ካብ 12 ወርሒ ንላዕሊ ተወሲዱ ፍቓድ ናይ ስራሕ ምስታት ግናኹ ናይ ብግልኻ ስራሕ ክትሰርሕ ኣይፍቀደልካን እዩ፤ ተቆጺርካ ጥራይ ኢካ ክትሰርሕ ትክእል፤ እሱ ውን ብናይ ኢሚግሬሽን ቪዛን ትካል ሕጽረት ኣሎውም ዝተባህሉ ናይ ስራሕ ክፍልታት ጥራይ እዩ ክትሰርሕ ዝፍቀደልካ። ብዘይ ፍቓድ መንግስቲ መሰል ዘይብልካን እንድሕር ክትሰርሕ ተረኪብካ ዝሰራሕካዮ ገንዘብን ዘጥረኻዮ ንብረትን ብመንግስቲ ክህገሩ እዮም። ከምኡ ውን ናይ ምጥራዝን ምእሳርን ተክእሎ ውን ኣሎ እዚ ምስ ትገበር።



ብስራሕ ምክንያት ወለሓደ ከይምዘምዘኩም ተጠንቀቑ። ብፍላይኳ ንስኹም ናይ ምስራሕ መሰል ከም ዘይብልኩም ትፈልጡ ተኮይንኩም ንወንጀል ንክጥቀምልኩም ስለ ዝክእሉ ከይምዘምዙኹም ክጥንቀቁ ኣለኩም።

ናብቲ ስራሕ ብምፍርራሕ፤ ብሓይሊ፤ ወይ ከኣ ስልጣን ብዘይ ኣገባብ ምጥቃም ክድፍእኩም ይክእሉ እዮም። ንኣብነት ፡- ንሳቶም ከምዘም ዝሰዕሩ ክኮኑ ይክእሉ፤ ስለ ናትኩም ግላዊ ሓበሬታ ስለ ዝፈልጡ ከምኡውን ናዓኹም ንቤተሰብካን ንምቁጽጻር ወይ ከኣ ናይ ዑቅባ ሕቶኹም ንዝምልከት ፍርሒ ክኣትውልኩም ሞ ንምቁጽጻር ክጥዕዎም ክፍትኑ ይክእሉ እዮም። አብ ዓዲ እንግሊዝ ውሽጢ እዚ ዘመናዊ ባርነት ምባል ዝፍለጥ ኮይኑ ንስኹም ወይ ከኣ ካልእ ሰብ ኣብዚ መንገዲ ምዝመዛ ኣሎ ኢልኩም እንተ ሓሲብኩም ንፖሊስ ምዝርራብ ክድልዩኩም እዩ ። ናይ ዑቅባ ሕቶኩም ነዊሕ ጊዜ ክወሰድ ስለዝክእል፤ ወላኳ ምስራሕ ተዘይካልልኩም፤ ግን ዘለኩም ዝያዳ ግዜኩም ኣብ ከባቢኩም ዘለዉ ማሕበረሰብ ብምርካ፤ ምስ ከባቢኩም ዘልዉ ንጥፊታትን ብምንቅስቓሳት ክትዋስኡን ከምኡውን ወለንታዊ ዕድላት ምውሳድ ትክእሉ።



ናይ ዓዲ እንግሊዝ ሕጊ ኣብ ግብረ ስጋ

አብ ዓዲ እንግሊዝ ብዘይ ናይ ካልእ ሰብ ፍቓድ ከይሃለወ ዝኾነ ዝግብረ ስጋዊ ርክብ ወንጀል እዩ፤ እዚ ማለት ክልቲኦም ሰባት ብነጻ መሪጸምን ተሰማሚዖምን ሓርዮምን ዝገብርዎ ክኸውን ኣለዎ ። እዚ ድማ ንዘይድለ ኣካላዊ ወይ ብኢድ ብዝኾነ መንገዲ ምትንካይ ፣ ምስዓም ወይ ከኣ ሓደ ሰብ ምሓዝ የጠቓልል ። እዚ በዓልቲ-ቤትኩም ፣ ጓል-ኣንስተይቲ ዓርቢ የጠቓልል ።

ሓደ ሰብ ብሓቂ እንተ ሰትዩ ወይ ከኣ ሰኪሩ እንተድኣሎ ፍቓዱ ምሃብ ከምዘይክእል ምፍላጥ ኣድላይ እዩ። ከምኡ ከኣ ምስ ውንኡ ዘጥፍኤ ወይ ከኣ ልዕሊ ዓቀን ዝሰተየ ብሓንሳብ ናይ ግብረ ስጋ ምፍጻም ከም ምዕማጽ እዩ ዝቐጸር ምክንያቱ ንጹር ሓበሬታን ስምምዕን ነቲ ስጋዊ ርግብ ምሳኻ ንምፍጻም ምሃብ ዘይክእል ስለ ዝኾነ ።

ዕድሚኡም ካብ 18 ዓመት ትሕቲ ዝኾኑ ህጻውንቲ ናይ ወሲባዊ ስራሕ ምስልታቶም ምሓዝ ወንጀል እዩ ፣ እዚ ኣብ ሞባይል ስልክኩም ውን እንተሎ ውን የጠቓልል እዩ ። ዕድሚኡም ካብ 18 ዓመት ትሕቲ ዝኾነ ቆልዓ ስለእ ጽዩፍ ስእልታት ምስ ተቐበሉ ንዝኾነ ሰብ ኣይተማሓልፍሉ፤ ነቲ ስእሊ ደምስስዎ Delete። ከምኡ ውን ምስ ለኣኺ ሰብ ርክባትካ ጠጠው ኣብሎ ። ሓደ ሰብ በደል በጺሕዎ ዝብል ስግኣት እንተኣልይኩም ንፖሊስ ሪፖርት ብምግባር ሓግዝዎም።

ምስ ወዲ ይኹን ምስ ጓል ዕድሚኡም ካብ 16 ዓመት ትሕቲ ምስ ዝኾነ ሰብ ዝግብረ ስጋዊ ርክብ ወንጀል እዩ ። ንሓደ ሰብ ኣብ ቤት መስተ ወይ ቤት ምግቢ ስለ ዝረኹብካዮም ካብ 16 ዓመት ንላዕሊ እዩ ኢልካ ክትግምት የብልካ። ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ዕድሚኡም ካብ 16 ዓመት ትሕቲ ምስ ኮኑ ሰባት ብሓንሳብ ፍቅራዊ ምትእስሳር ተቐባልነት የብሉን ። HIV ከም ዝተታሓዝካ እንተፈለጥኩም ጾታዊ ምትእስሳር ቅድሚ ምግባርካ ንመዋሰብካ ምንጋር ኣድላይ እዩ። እዚ ምስ ዘይትገብር ናብ ናይ ወንጀል ክሲ የምራሕ ። HIV ዝተታሕዙ ናይ ዑቅባ ሕቶኩም ኣይጻልዎን እዩ። ወይ ከኣ ካብ ዓዲ እንግሊዝ ንክትጥረዝ ኣይገብርን እዩ ።

ምናልባት ወሲባዊ ስራሕተኛታት ዝርከቡሉ ቦታታት ትኑር ትከውን ወይ ከኣ ዝመት ዝሰርሑ ሰባት ኣብ ጎደናታትን ከባቢታትን ከይድካ ናብ ሓደ ሰብ ቐሪብካ ግብረ ስጋ ምሕታት ዘይሕጋዊ ምኻኑ ምፍላጥ ኣድላይ እዩ፤ እዚ ብዙሕ ጊዜ ብከርፒን ወይ ድርጋንግ ማለት ብሓይሊ ምስሓብ እዩ ተባሂሉ ዝፍለጥ። ዘይምርድዳእን ከምኡ ውን ሓደጋ ክኸትል ዝክእል ማለት ካብ ብብዓይነቱ ባህላዊ ኣትሓሳስባት ፍልልይ ግምታትን ዝብገስ ነገራት ስለ ዘለዉ ዝመት ምስ ሰባት ክትሓትት ኢልካ ምስ ሰባት ዝርርብ ንክይትገብር ትምከር ።



ኣልኮልን ትምባኾን ዕጻ ፋርስን

ኣልኮላዊ መስተ ምጥቃም ሕጋዊ ዕድመ 18 ዓመት እዩ ። ካብ 18 ዓመት ትሕቲ ዕድመ ዝኾነ ዓቢ ሰብ ኣልኮላዊ መስተ ምስ ዝገዝአሎም ገበን እዩ። ሓድሓደ ናይ ህዝቢ ቦታታት (ኣልኮል ናጻ ከባቢ) ተባሂሉ ዝፍለጥ። ኣብ እዚሓቶም ከባቢታት እንዳሰትኻ ኣልኮል ምስ ተታሕዙ ክትቅጸዕ ይክእሉ። ከምኡውን ዕድሚኡም ካብ 16 ዓመት ትሕቲ ዝኾኑ መናእሰይ ዝለዓለ ዓቕን ናይ ካፍዮን ዝሓዘ ናይ ሓይሊ መስተታት ምግዛእ ዝምልከት ውን ገደባት ኣለዉ ።

ሽጋራ ወይ ከኣ ትምባኾ ንምጥቃም ሕጋዊ ዕድመ 18 ዓመት እዩ ። ካብ 18 ዓመት ትሕቲ ዕድመ ዝኾነ ዓቢ ሰብ ምስ ዝገዝአሎም ገበን እዩ። ኣብ ዕጹው ወይ ከኣ ብጣዕሚ ህዝቢ ዝብዝሓሉ ከባቢታትን ወይ ውን ናይ ስራሕ ቦታታት ሽጋራ ምትካኻ ዘይሕጋዊ እዩ። እዚ ድማ ህዝቢ ዝጥቀሙሉ ከም ኣብ ባቡራትን ኣውቶብሳትን ካልኣት መጉዓዓዝቲ የጠቓልል ። ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ቫፒንግ(vaping) ምስሓብ ወልሓንቲ ዓይነት ሕጋዊ ገደብ የለን ፣ ነገር ግን ኣብ ናይ ስራሕ ቦታታት፤ ናይ ሆስፒታላት ኣፍ ደገ፤ ከምኡውን ጥቃ ህዝባዊ ህንጻታት ኮይንካ ምስሓብ ዝተኣገደ እዩ ።

ዕጻ ፍርስ ሓሺሽ እንዳ ተጠቀምኩምን እንዳ ሸጥኩሙን ምስ ትታሓዙ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ክትሓትዉ ትክእሉ ኢኹም። መድሃኒታት ወይ ካብ ሓዚ ም ዝኣዘዘልኩም ወይ ካብ ሰብ ሞያ ዝገዛእኩም ምሓዝ ፍቁድ እዩ ። ብሕጊ መሰረት ዕጻፋርሳት ኣብ ሰለሰተ እዮም ዝክፈሉ፤ እሶም ድማ ዕጻ ፋርስ A B ከምኡውን C ተባሂሎም ይፍልጡ ። ካናቢስ ዝተብህለ ዕጻፋርስ ወላኳ ሓንቲ እንዳዕ ኣብ ሓ ደ ሓደ ሃገራት ሕጋዊ ተኮነ ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ግን (Class B) ዕጻ ፋርስ እዩ ሰለዚ ሕጋዊ ኣይኮነን፤ ዋላ ውን ኣብ ቤትኩም ውሽጢ ምጥቃም ተኾነ ። ብተወሳኺ ብሓድሓደ ናይ ሶማላውያን ማሕበረሰባት ውሽጢ ዝጥቀሙሉ መነቃቅሒ ጫት ተባሂሉ ዝፍለጥ ተኸሊ ኣብ ዓዲ እንግሊዝ “Class C” ምኣኑ ክርሳዕ የብሉን ።



ናይ ዓዲ እንግሊዝ ከብርታትን ሓላፍነታትን ነጻነታትን

አብ ዓዲ እንግሊዝ ባህላዊ ከምኡውን ሃይማኖታዊ ፍልልያት ነፍቶም ክብረት ኣሎዎም፤ ከምኡ ውን ተጻዋርነት ናይ ንኻልእት ሰባት ኣታሓሳስባን ፍትሓዊነትን ነፍቶም ክብሪታት ኣለዎም። ስነ-ሃይማኖተኛ ኣኸራሪ ወይ ከኣ ናይ የማን ኣኸራሪ ወይ ከኣ ዓሊታዊ ኣኸራሪነት ቦታ የብሎሙን። ሰባት ነንሕድሕዶም ክካባቡ ኣሎዎም ዋልኳ ፍልይ ዝበለ ሃይማኖትን ኣካዳዲናን ኣትሓሳስባን ተለዎም ካብቲ ቅድሚ ሕጂ ዝለመድካዮ።

አብ ዓዲ እንግሊዝ ሃይማኖትካ ክትክተል ናጻ ኢኹም ። አብ ዝተፈለለዩ ክትማታት ኣብያተ ክርስቲያናት፤ መሳሊድ፤ ናይ ኣምልኹ ቤት ወይ ከኣ ካልኣት ዓይነታት ናይ ዝምለኹሎም ቦታታት ምርካብ ይኸእሉ ።

አብ ዓዲ እንግሊዝ ንሰባት ብሕማቅ ዓይነ ምር ኣይ ወንጀል እዩ ብፍላይ ኣኳ እቲ ምኽንያቱ ብሰንኪ መብቆሎም፤ ብጸት ኣም፤ ሃይማኖቶም፤ ብናይ ፖለቲካ ኣትሓሳስብኣም፤ ብዕድሚኣም ወይ ከኣ ብኣካል ስንክልን ኣም ምክንያት ምስ ዝከውን፤ እዚ ድማ ናይ ጽላሊ ወንጀል ብምባል ይፍለጥ።

ናይ ጽላሊ ወንጀል ነዘም ዝሰዕቡ የጠቓልል ምጽራፍ፤ ምህዳድ፤ መጥቃዕቲ ፤ ስርቂ ፤ ንቤት ወይ ከኣ ንመኪና ጉድኣት ምውራድ፤ ወይ ከኣ ኣብ መንደቅ ጽሑፍ ምጽሓፍን ካለኣት ዓይነት ጎንጻትን የጠቓልል።

እንድሕር ናይ ዓሊትነት ወይ ጽልኢ ወንጀል ኣብ ልዕሊካ ተፈጻሙ ብቐጥታ 101 ብምድዋል ንፖሊስ ሪፖርት ምግባር ይኸእሉ። ከምኡ ከኣ ፖሊስ መርመራ ይጀምሩ፤ ናዓኻ ውን ደገፍን ምዕዶ/ምኸሪ ከህቡኻ እዮም። ናይ ዓሊትነት ወይ ጽልኢ ወንጀል ክስተት ክትጠርዕ ኸለካ ስም ምሃብ የብልኩምን። ናትካ ሪፖርት ምሉእ ብምሉእ ምስጢራዊ ክኸውን ኢዮ። ፖሊስ ናይ ዓሊትነት ወይ ናይ ጽልኢ ገበናት ኣብ ውልቀ-ሰባት ከምኡውን ማሕበረሰባት ክህልዎ ዝኸእል ጽልዎ ተጽዕኖ ስለ ዝግንዘብ ብጣዕሚ ብጥንቃቄ እዩ ንክምዚኣም ነገራት ዝምልከት ። ሓደ ሰብ ንዓኹም ባእሲ ተጀሚርልካ። ናይ መጀመርታ ኣማራጺ ገዛእ ርእስኻ ካብቲ ቦታ ምውጋድ ፣ ምኽድ ፣ ገዛእ ርእስኻ ኣብ ቤትካ ውሽጢ ምዕጻው ፣ ድኳን ውሽጢ ኣቲካ ሓገዝ ምሕታት ይመስሉ ። ካብኡ ንፖሊስ ይደውሉ ። ኣብ መወዳእታ ካብቲ ባእሲ ንምርሓቅ ንክሕግዝካ ኣድላይ ኮይኑ ምስ ተረኽቡ ገዛእ ርእስኻ ምክልኻል መሰል ኣለካ። ዋላኳ ከምዚ ተኮነ ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ዝእ ርእስኻ ንምክልኻል መሳርሒታት ምሓዝ ከምዘይክእሉ ምፍላጥ ብጣዕሚ ኣድላይ እዩ።

ናይ ስነ ኣእምሮን ተግባርውን ድጋፍ ምርካብ ትኸእል ኢካ እንድሕር ግዳይ ናይ ሓገዝ ዝህበካ ሰብ ወይ ትካል ተኮይን። እዚ ኣገልግሎት ናይ ንግዳይ ዝኾኑ ሰባት ነቲ ኣብ ልዕሊኡም ዝተፈጸመ ንፖሊስ ሪፖርት ምግባርምን ወይ ከኣ ዘይምግባርምን ብዘየገድስ ሓገዝ ይህብ ። ከምኡ ውን ኣንኮላይ ወንጀል ናይ ዓሊትነት ይኹን ሪፖርት ንምግባር ክሕግዝኩም ይኸእሉ። ደገፍ ዝህቡ ጉጅል ንምድላይ ኣብ መርበብ www.victimsupport.org.uk ይብጽሑ ወይ ከኣ ብነጻ ብተለፎን ቍጽገ 08081689111 ይደውሉ።

ጠጠው ምባልን ምፍትሽን

ወላኳ ኩሉ ግዜ እንተዘይኮነ ብብግዚኡ ክኸሰቱ ዝኸእሉ፤ ፖሊስ ብዝኾነ ጉዳይ ጠጠው ክብለካ ይኸእል እዩ። ሓደ ናይ ፖሊስ መኰንን ጠጠው ባል ኢሉ፤ ንኣብነት-ሽምካ መን እዩ፤ ኣብቲ ከባቢ እንታይ ትገበር፤ ከምኡውን ናቦይ ትኸይድ ኣሎኻ ኢሉ ክሓትተካ ይኸእል እዩ።

ናይ ፖሊስ መኰንን ከም ኩነታት ክፍትሽካ ይኸእሉ ፣ ስለ ዝፈተሹካ ግን ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ውሽጢ ዌዲልካ ማለት ኣይኮነን። ናይ ፖሊስ መኰንን ብቁዕ ምክንያት ክህልዎም ኣለዎም ንስኻ ዕጻ ፋርስ ፣ ዘይሕጋዊ መሳርሒ ፣ ዝተሰርቀ ንብረት ወይ ንወንጀል ኸትገበር ክሕግዝካ ዝኸእል መሳርሒ ተሓዝካ ኣለካ ኢሉ ክፍትሹካ።

ምክንያታዊ መበገሲታት ክህልዉ ይኸእሉ እዮም። ንኣብነት ናይ ፖሊስ መኰንን ዝኾነ ነገር ካብ ባልጃካ ወይ ጃባኻ ዝኾነ ዝወጸ ነገር እንክርኢ ከሎ ወይ ከኣ ቅድሚ ሕጂ እዚኡኡም ነገራት ምስ ሓዙ ዝተረኸቡ ሰብ ብሓንጻብ ክትከውን ክለኻ ይኸእሉ ።

ናይ ፖሊስ ማሕበረሰብም ደገፍ መኰንን (PCSO) ዲቪዥ ዝገበሩ ክኾኑ ኣለዎም ጠጠው ክብሉኻ ከለዉ ። ሓደ ነገር ክተስተብህሎ ዘለካ ነገር ንሱ ድማ ሓድ-ሓደ ጊዜ ናይ ፖሊስ መኰንን ምልክት ዘይብሎም መካይን ክዝውሩ ይኸእሉ እዮም። ከምኡ ውን ናይ ፖሊስ መኰንን ኩሉ ጊዜ ዲቪዥ ክዳውንቲ ዝተኸደኑ ክኾኑ የብሎምን። ነገር ግን ዩኒፎርም ወይ ዲቪዥ ኣብ ዘይገበሩሉ እውን ናይ ሓልፍነቶም ወይ ፖሊስ ምኳኖም ዝነገር መንነት ክህልዎም ኣለዎ።

ብፖሊስ ናይ ጠጠው ምባልን ናይ ምፍታሽን ስራሕ ናይ ወለንታዊ ስራሕ ኣይኮነን። ሕጊ ንፖሊስ ናይ ጠጠው ምባልን ናይ ምፍታሽን ስልጣን ይህብ ፣ እምቢ እንተለዉ ብሓይሊ ምድላይ ይኸእሉ ።

ምስ ፖሊስ ምርኻብ

ምስ ፖሊስ ምርኻብ ወይ ናብ ዝኾነ ናይ ፖሊስ መደበር ወይ ከኣ ብተለፎን ብምድዋል ኣብ መዓልቲ 24 ሰዓት ክፉት እዩ። ፤ ክትድውልን ክትከይድን ይኸእሉ።

101 ቁጽሪ ህጹጽ ንዘይኮኑ ጉዳያትን ኩነታትን ንፖሊስ ንምዝርራብ ክጥቀም ኣሎካ። ንኣብነት ዝዛኻ እንድሕር ተባላሽዩ፤ ስለ ወንጀል ወይ ከኣ ስለ ኣጠቓላሊ ሕቶታት ሓበሬታ ንምሃብ።

ከምኡውን ህጹጽ ዘይኮኑ ገበናት ናይ ሪፖርት ኣርኒክ ብምጥቃም ቢኢንተርነት ብመስመር ንፖሊስ ሪፖርት ምግባር ይኸእሉ። ናይ ፖሊስ ናይ ኢንተርነት መርበብ ሓበሬታ ኣርኒክ መምልኢ ባዕል ኻትኩም ምድላይ የድልዮኩም እዩ።



ሃንደበት ሓደጋ ወይ ህጹጽ ጉዳይ ወይ ገበን ክግበር ምስ ትርኢ 999 ቍጽገ ንምድዋል ተጠቀም። ንኣብነት ናይ መጥቃዕቲ ግዳይ ምስ ትኸውን ወይ ከኣ ወንጀል ምስ ትርኢ። ምስ ደወልካ ፖሊስ ደልየ ባል፤ እዚ ኸኣ ኣምቡላንስ ንምድዋል ወይ ከኣ ሓዊ እንተድኣሎ እዚ ቍጽገ እዩ ። ናብ 999 ንምድዋል ናጻ እዩ ።

999 ክትድውል ከለኻ እም ኣስተርጓሚ እንተድኣ ደሊኩም ብጃኹም ስልክኩም እይተጥፍእዎ ። ኣየናይ ቋንቋ ከም ትዛረቡ ንገርዎም ነቶም ዝተቀበሉኹም ። መስመር ጸጥ ክብል ይኸእል እዩ (ከሳብ 10 ደቂቕ ዝኣክል) ፣ ካብኡ ቋንቋኩም ዝዛረቡ ሰብ ክሕግዝኩም ብመስመር ይመጽእ። ህጹጽ ጉድይ ተኸይኑ እም ብተለፎን ክትጽብ ተዘይካኣሉ ናይ ጉድደ ስም ንገርዎም፤ ሾዑ ፖሊስ ክመጽእ እዩ።

ብምምሃር ይሕግዝ፡-

- ንፖሊስ ከመይ ምሕታት ከምዝከኣል
 - ኣድራሻኩም ብእንግሊዝኛ ከመይ ኢልካ ትብል
 - እንድሕር ኣብ ኣድራሻኻ ዘየለካ ኣቦይ ከም ዘለካ ንኸትሕብር ናይ ዘለካሉ ቦታ ምልክት ከመይ ኢልካ ትነግር ክትፈልጥ ኣሎኳ። ንኣብነት ሽም ናይ ከባቢኻ ዘሎ ድኳን ወይ መገዲ።
 - ኣየናይ ቋንቋ ከም ትዛረብ ንኸትነግር
- ኣብዚ ዓዲ እንግሊዝ ፖሊስ ለዕሊ ሕጊ ኣይኮነን ፣ ንዓቶም ውን ክጥርዓሎም ይካኣል እዩ። ብስራሕ ናይ መኰንን ወይ ከኣ ፖሊስ ኣባል ሕጉስ ምስ ዘይትኸውን ኣንጻርም ጥርዓን ምቕራብ ይካኣል እዩ ። እዚ ድማ ኣብ ናይ ፖሊስ መደበር ብኣካል ብምብጻሕ፤ ናብ 101 ብምድዋል ወይ ከኣ ብኣካባቢ ናይ ፖሊስ ሓይሊ መርበብ ሓበሬታ ኣብ ኢንተርነት ብምኽድ ክግበር ይካኣል።